

5.

Katalog:

- versko-alegorični ep
- zgradba: vsebinska in formalna
- interpretacija odlomka o grofu Ugolinu

Berilo 1, str.141

DANTE ALIGHIERI: BOŽANSKA KOMEDIJA

Komedija v srednjem veku pomeni oznako za vsako delo s srečnim koncem. Pesnik v njej razkriva vse najbolj banalne, podle in pokvarjene človeške strasti. Božanska komedija je religiozno-alegoričen ep (alegorija; gr. allegoreuo: drugače povedano, ponazarjanje kakšne abstraktne ideje s pomočjo konkretnih podob in likov in dejanj). Religiozni ep je zato, ker je tematika vzeta iz krščanskega sveta, gre za potovanje skozi pekel, vice in nebesa.

Delo predstavlja idejni prehod iz srednjega veka (zanj je tipična krščanska tematika) v renesanso, ki se začne ponovno ukvarjati s človekom kot posameznikom.

Pesnitev prikazuje Dantejevo pot skozi pekel, vice (tu ga vodi pesnik Vergil) in nebesa (spremljevalka mu je nesojena ljubezen Beatrice), kjer Dante opazuje trpljenje, prerajanje in očiščevanje resničnih, pa tudi izmišljenih ljudi.

Zunanja zgradba: pesnitev je sestavljena iz treh delov:

- uvodni spev
- pekel 33 spevov
- vice 33 spevov
- nebesa 33 spevov (3x33 + uvodni = 100 spevov)

Božanska komedija je napisana v tercinah in italijanskem enajstercu-petstopičnem nadštevilčnem jambsem verzu.

ODLOMEK O GROFU UGOLINU (iz 32. in 33. speva pekla).

Vsebina:

Pesnik in Vergil prispeta do enega izmed krogov pekla, kjer zagledata grešno bitje, ki besno trga človeško lobanjo. Grof Ugolino, kot je bitju ime, začne pripovedovati resnično zgodbo o nadškofu Ruggieru, ki je Ugolina po dolgoletnem tiranskem vladanju dal skupaj z njegovima sinovoma zapreti v ječo, kjer so pomrli od lakote.

Tragična zgodba je najostrejša pesnikova obsodba političnega nasilja.

Interpretacija:

Odlomek ponazarja renesančno idejo o odgovornosti za zla dejanja, saj bosta oba kruteža večno trpela v peklu. Pomembno je vedeti, da Dante ljudi v kroge pekla ni razvrščal po premožnosti ali vplivnosti, temveč trdi, da bo kazen ali pa nagrada ujela tako kneza kot preprostega kmeta, kar je ideja, ki se pojavi šele v renesansi. Idejo - dobro bo nagrajeno, zlo kaznovano - pa bi lahko uvrstili v srednji vek.